

In memoriam

prof. dr.
Cecile Tavernier-Vereecken
(1915-2000)

Op 22 december 2000 is op 85-jarige leeftijd Cecile Vereecken, erelid van onze Commissie en sedert enkele jaren weduwe van prof. René Tavernier, stilletjes thuis overleden.

Cecile Vereecken werd in Gent geboren op 24 mei 1915. Zij volbracht haar middelbare studie aan het Meisjes-Atheneum in Gent en studeerde Germaanse filologie aan de Rijksuniversiteit van haar vaderstad. Daar promoveerde zij in 1937 tot doctor en de letteren en wijsbegeerte (Germaanse filologie) op een studie van de Gentse persoons- en plaatsnamen van circa 1000 tot 1253, een studie die de voortzetting beoogde te zijn van *Mansions Oud-Gentsche Naamkunde*. Deze uitvoerige studie verscheen – mede door de ertussen liggende oorlogsomstandigheden – pas in 1968 bij het Belgisch Interuniversitair Centrum voor Neerlandistiek.

Onmiddellijk na haar doctoraat werd Cecile Vereecken in 1938 assistente bij prof. Edgard Blancquaert. Zij bleef dat tot 1945 en werd toen tot werkleider benoemd. Zij behield die functie van werkleider in het toenmalige Seminarie voor Nederlandse Taalkunde en Vlaamse Dialectologie, annex Fonetisch Laboratorium tot aan haar

pensionering op 1 juni 1980. Ondertussen was ze op 25 februari 1958 benoemd tot deeltijds docent en belast met de cursus Klankleer en orthofonie van het Nederlands in het in het toenmalig Hoger Instituut voor Opvoedkundige Wetenschappen, die in 1969 de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen werd.

In 1946 was zij laureaat van de Vercoullie-wedstrijd van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde. In 1956 werd zij corresponderend lid van de onze Commissie, gewoon lid vanaf 1965. In 1988 werd zij op haar verzoek erelid.

Haar wetenschappelijk oeuvre omvat duidelijk de twee componenten van onze Commissie, zowel de naamkunde als de dialectologie. Haar proefschrift, dat aangevuld en bijgewerkt in 1969 als *Gentse Naamkunde van ca. 1000 tot 1253* als een lijvig boekdeel in de bekende groene serie van de B.I.C.N. verscheen, blijft een goudmijn voor de studie van het Oudnederlands en het oudste Middelnederlands. Dat ze die materie goed beheerste, heeft ze duidelijk geëtaleerd in een studie waarbij ze het beroemde oudste Nederlandse zinnetje aan een grondige vergelijkende analyse onderwierp : *Nog over hebban olla vogala nestas hagunnan, hinase hi(c) anda thu* in de *Handelingen* van onze Commissie van 1948. Haar vertrouwdheid met het oudere Nederlands en de buurtalen uit die periode, vooral het oudere Frans, heeft haar in staat gesteld om heel wat etymologische artikelen té wijden aan tot dan toe onvoldoende of verkeerd verklaarde woorden. De meeste ervan verschenen in het tijdschrift *Taal en Tongval* of in huldealbums. Het mooiste voorbeeld daarvan is wel de grondige studie die in 1949 weer in de *Handelingen* van onze Commissie verscheen, nl. *Onder Nederlands Jouv! en Jouwen schuilt een Gallische haan*.

Ook op het gebied van de historische klankleer heeft C. Vereecken enkele braanbrekende artikelen geschreven. Het bekendste blijft haar behandeling van de spontane palatalisatie in *Van *slutila tot sleutel* dat in 1938 in onze *Handelingen* haar publicatiereeks opende. In 1970 verscheen alweer in onze *Handelingen* haar zeer uitvoerige descriptieve en historische studie over *De Franse n mouillé en voormalige l mouillé op het einde van het woord in de Zuidnederlandse dialecten, inzonderheid het Vlaams en het Brabants*. Dergelijke artikelen waren het werk van veel enquêteren en lang wikken en wegen. Ik herinner me dat zij al in 1959 een enquête over deze materie bij de studenten verspreidde.

Het Gents van haar geboortestad lag haar na aan het hart. Voor de inleiding tot het Gents Woordenboek van Lievevrouw-Coopman schreef zij in 1950 een overzicht van de klankleer van het Gents en zij wijdde in 1959 een apart artikel aan het negatief en expletief partikel *en* in het Gents.

Ook aan de naamkunde heeft Cecile Vereecken enkele waardevolle bijdragen geleverd, ik denk bijv. aan haar etymologie van het « gaver »-toponiem in 1965 en haar etymologisch overzicht van de gemeentenamen in het Land van Nevele in 1970. Deze opsomming is ver van volledig, maar geeft wel een beeld van haar veelzijdige belangstelling en onderzoeksdomeinen.

Het leven heeft mevr. Tavernier geen beproevingen bespaard. Het jaar 1959 vooral is een zeer moeilijk jaar voor haar geweest. Zij werd toen geopereerd van een hersentumor en bleef maandenlang inactief. Toen zij ten slotte weer kwam werken, was zij de oude niet meer : deze zware operatie had haar vitaliteit geknakt. Toch

bleef zij in de volgende jaren productief, maar in een fel vertraagd tempo. Zij bleef voor de studenten de vriendelijke en gediensstige dame van vroeger, maar de veerkracht was eruit. Blijkbaar kon zij slechts ten koste van grote inspanningen haar wetenschappelijk en onderwijswerk voortzetten. Toch zouden veel oud-studenten, net als ik, kunnen getuigen van haar toegewijdeheid aan de studie en haar gediensstigheid b.v. bij het begeleiden van licentiaatsverhandelingen.

Cecile Vereecken is stilletjes heengegaan, zoals zij in stilte en bescheidenheid heeft geleefd, wars van grote woorden of eerbetoon Onze Commissie verliest in haar een erelid dat door haar degelijke vakkennis op een unieke manier heeft bijgedragen tot de geschiedenis van het Nederlands en van de Nederlandse dialectologie en naamkunde.

Hugo RYCKEBOER